

HISTORISK TIDSKRIFT
(Sweden)

124:1 • 2004

Redaktören har ordet

Vad har händelserna i Italien och den italienska pressens skrivelser revolutionsåret 1848 gemensamt med dagens livsmedelsregimer och nischproduktion av olika typer av livsmedel? Frågan kan förefalla befängd. Den som läser de båda artiklarna i detta häfte – Umeåstatsvetaren Rolf Hugosons ”1848: Den internationella politikens enastående år, speglad i samtida italiensk press” och Stockholmsekonohistorikern Leif Jonssons ”Mat och identitet? Livsmedel och livsmedelskonsumtion. Internationella livsmedelsregimer och regionala/nationella reaktioner” – torde emellertid kunna se ett samband. Hugoson argumenterar för att ett nytt ”tankemaskineri” installerades revolutionsåret 1848. Föreställningen om diplomatin som kungarnas privilegium utmanades av en ny nationell opinion med allt starkare folkliga inslag, som förfäktade idén om en verkligt internationell politik där mellanfolkliga allianser spelade en väsentlig roll. Det nationella länkades således på ett nytt sätt till det internationella. Förhållandet mellan det nationella och det internationella står också i fokus i Jonssons bidrag. Han nyanserar bilden av en alltmer likriktad global livsmedelsmarknad – ”McDonaldiseringen” av världen – och visar bland annat att regionala och nationella särdrag vad livsmedelskonsumtionen angår fortlever. Vidare diskuterar han hur föreställningar om nationella och regionala identiteter präglar nischproduktionen av livsmedel: I Frankrike är det kultur och ursprungsmärkning som gäller medan det i Sverige är natur och ekologiskt framställda livsmedel som står i fokus. Med rätt eller orätt brukar det ju hävdas att den svenska nationalismen är mycket mera fokuserad på naturen än annan nationalism medan den franska brukar påstås betona kulturen och fransmännens civilisatoriska uppgift.

Champagne, Roquefort och andra platser med gastronomisk anknytning torde vara centrala för den franska nationens minnesgemenskap. Om den tyska historie- och minneskulturen skriver Lundahistorikern Johan Östling i en av två översiktsartiklar i föreliggande häfte, där han bland annat presenterar och diskuterar det synnerligen omfattande och innehållsrika arbetet *Deutsche Erinnerungsorte*. I den andra översikten tar en annan historiker från Lund, Yvonne Maria Werner, sig an ett antal nya studier, som på olika sätt behandlar religionens roll i samhället, i synnerhet förhållandet mellan folkliga föreställningar och kyrklig och statlig doktrin och politik.

Häftet innehåller ett ovanligt stort antal opponentrecensioner och det

kommer inom kort att bli än mera av den varan. *Historisk tidskrift* har nämligen äntligen fått medel för att kunna ge ut ett separat nummer, enbart innehållande opponenter recensioner av avhandlingar. Det kommer förhoppningsvis att innebära att vi kommer ifatt med publiceringen av avhandlingsanmälningarna. Häftet kommer att ges ut till sommaren. De som under åren 2002 och 2003 opponerat på svenska avhandlingar i historia och ekonomisk historia och ännu inte inkommit med sina recensioner till *Historisk tidskrift* ombedes skicka in anmälningarna omgående.

Som vanligt bjuds även kortrecensioner, denna gång fler än vanligt. I och med att vi nu förhoppningsvis lyckats lösa problemet med eftersläpningen vad opponenter recensionerna angår kommer vi framgent att kunna publicera fler kortrecensioner per nummer än vi hittills gjort. Det innebär i sin tur att vi kommer att behöva nya recensenter, gärna kvinnliga sådana, och att de trogna anmälarna bör bli ännu flitigare. Häftet avslutas med en rapport från konferensen "Childhood and the State – The State of Childhood", författad av Anne-Li Lindgren, Judith Areschoug, Thomas Dahl, Jonas Qvarsebo, Cecilia Lindgren, Eva Gullberg, Thom Axelsson och Bengt Sandin, samtliga verkamma vid Tema barn i Linköping.

Arbetet med det svensk-engelska terminologiska lexikonet har nu kommit igång på allvar. Det har dessutom mötts av entusiastiska till- och hurrarrop från Tekniska Nomenklaturcentralen. Max Edling och Dag Blanck har tagit sig an politisk och förvaltningshistorisk terminologi och Mary Hilson har gett sig an arbetarhistoriska nomenklaturen i våld. Den som är intresserad av att arbeta med översättning av politiska, förvaltningshistoriska respektive arbetarhistoriska termer och begrepp eller brottas med översättningsproblem som rör dessa fält ombedes ta kontakt med ovannämnda personer (max.edling@hist.uu.se, dag.blanck@multietn.uu.se, m.hilson@ucl.ac.uk). Självfallet möter det inte något hinder om någon skulle ha tid och lust att påbörja arbetet med en ordlista över centrala termer och begrepp inom andra historiska och ekonomiskhistoriska inriktningar eller subdiscipliner. Känner du dig manad? Kontakta i så fall *Historisk tidskrifts* redaktion: (red@historisktidskrift.nu).

Lars M Andersson